

4.12.2015 Delo

Stran/Termin: 21

Naslov: Gledališ e

Avtor: Matej Bogataj

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: PORO ILO

Površina/Trajanje: 160,70

Naklada: 39.340,00

Gesla: PREŠERNOVO GLEDALIŠ E KRANJ, GRUMOVA NAGRADA, VESNA

Gledališče

Vinko Möderndorfer:
Mali nočni kvartet

Prešernovo gledališče Kranj

★★★★★

Tako pride na obisk smrt v ameriških filmih; kot urejen mladeč, odločen in vsiljiv, lepih manir, pa vendar se nikakor ne pusti odgnati. Kar vidimo na samem začetku igre *Mali nočni kvartet*, ki nima zastoj naslova, ki spomni na glasbeno formo in umetnost kompozicije, je absurdna namera vseznalca, da bi penetriral v stanovanje, kamor ga gospodinja nikakor noče spustiti. Pri tem se ona izgovarja na vse mogoče, da bo poklicala moža, takšne stvari, vendar: neznanec ve o njej vse in več. Vse tudi o sinovi nesreči in moževi nezaposlenosti, ki jo ta prikriva celo doma. Ve vse tudi o sinovem zdravstvenem stanju, podprt s strokovnim izrazjem, ko pride domov glava družine, vedno je korak pred drugimi, oni so o sinovi nesreči šele ravno obveščeni. Ker za njim stoji denar, veliko denarja, in tudičasno souporabo žene kasneje je pripravljen investirati v obveščeno, ki mu omogoča, da je prvi in pred drugimi.

Ker gre za resne zadeve, za zadeve srca. Napeto in z zadrževanjem spisana igra, za organ izmenjave in prave namere zvemo nekje na polovici besedila, sooči dva svetova, deprivilegirane pripadnike druge nacionalnosti in tiste, ki imajo vse, samo srca ne – in so na nam zato kljub starševski bolečini nekako zoprni, odvrtni, njihova mešetarska logika nekako tuja, čeprav razumemo – gre za zadnji in obupan poskus, da bi rešila hčerino življenje, in cilj očitno posvečuje sredstva, predvsem finančna.

Möderndorfer, ki je za Grumovo nagrado nominirano igro ob dramaturški podpori Blaža Lukana tudi režiral, postavlja dogajanje v škatlo v škatli; scenografija Branka Hojnika je sicer veristična, z bojlerjem in pomivalnim koritom in mizo, pa vendar tudi ločena od prizorišča z robom, s cezuro, in temu verizmu sledi tudi kostumografija Alana Hranelja. V ospredju je tako igra med pari za srce, ki naj iz para naredi (vsaj) enega. Ker so glavni adut igre preobrati, vse do končnega, ko se zadeve uredijo po ženski liniji, glede na zahteve srca, je igra vseh štirih v službi teh hitrih

menjav; Peter Musevski in Vesna Levnikar sta bolj defenzivna, njuna žalost in odpor sta ponotranjena, mestoma tudi na robu, ki kaže njuno eksistencialno stisko in upanje, da bi se zadeve s sinom lahko ugodno razpletle, vse do prelomnega obiska kandelabra oziroma mesta prometne nesreče. Miha Rodman kot dekletov oče je bolj direkten, tudi zoprni v svojem usmerjenem delovanju, premočrten in že kar malo odbijajoč, ko mu po nekaj požirkih popustijo zavore in se izza maske galantnosti pokaže njegov način družbenega delovanja; tega potem z zaskrbljenostjo in obupano sprijaznenostjo nekoliko korigira Vesna Slapar kot žena, predvsem pa z materinsko zaskrbljenostjo, ki lažje in bolj razumljivo korespondira s sorodnimi, pa še ne do konca artikuliranimi čustvi gostiteljskega para.

Mali nočni kvartet je gladko in napeto spisana ter z izrazitimi sentimentalnimi poudarki odigrana igra o dilemah darovanja in poteku prebolevanja.

MATEJ BOGATAJ